

ไทยเดินหน้าสร้างความร่วมมือกับ ‘องค์การ OIF’

เน้นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด เกื้อกูล และยั่งยืน – ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสในไทย

ปี 2551 ประเทศไทยได้เข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ขององค์การระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส หรือ Organisation Internationale de la Francophonie หรือเรียกย่อๆ ว่า OIF

ทั้งนี้ ตามสถิติของ OIF เมื่อปี 2553 พบว่ามีผู้รู้ภาษาฝรั่งเศสในไทย จำนวน 562,000 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.84 ของประชากรไทยทั่วประเทศ ซึ่งนางอนิสสา บาร์ัค (Anissa Barrak) ผู้แทน OIF ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เคยกล่าวว่า จำนวนผู้รู้ภาษาฝรั่งเศสในไทยซึ่งเป็นผู้สังเกตการณ์ OIF มีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้รู้ภาษาฝรั่งเศสในประเทศสมาชิก OIF บางประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อาทิ เวียดนาม ซึ่งมีผู้รู้ภาษาฝรั่งเศส 623,000 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.71 ของประชากรทั้งประเทศ นอกจากนี้ ผู้บริหารระดับสูงของฝรั่งเศสเคยกล่าวว่า ผู้รู้ภาษาฝรั่งเศสในไทยส่วนใหญ่พูดภาษาฝรั่งเศสได้ดีเพราะได้ศึกษาเป็นภาษาฝรั่งเศสในระดับสูง และส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่สร้างชื่อเสียงในสังคมของไทย

อดีตเอกอัครราชทูตฯ ณะ ดวงรัตน์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีของ OIF ครั้งที่ 29 ระหว่างวันที่ 7-8 พฤศจิกายน 2556 ณ กรุงปารีส กล่าวว่าประเทศไทยมีบุคลากรที่รู้ภาษาฝรั่งเศสจำนวนมากในหลากหลายสาขาอาชีพ โดยเฉพาะในแวดวงกฎหมาย และการศึกษาหลายคนอาจตั้งข้อสังเกตว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีความร่วมมือระหว่างประเทศมากมายหลายเวที โดยเฉพาะองค์การสหประชาชาติ ASEAN, ASEM, BIMSTEC แต่เหตุใด จึงต้องไปสมัครเป็นผู้สังเกตการณ์ OIF ทั้งๆ ที่ประเทศไทยมิได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศหลัก

ผู้ช่วยรัฐมนตรีฯ ณะ ดวงรัตน์ กล่าวว่า เป็นที่ทราบกันดีว่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ข้อมูลแผนที่ การบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเข้ามาในดินแดนแถบนี้จำนวนมากจะถูกบันทึกเป็นหลักฐานด้วยภาษาฝรั่งเศส และเก็บไว้ที่ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเอกสารเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการนำมาใช้อ้างอิงทางกฎหมาย ดังนั้น การรู้ภาษาฝรั่งเศสจึงเป็นประโยชน์ หรืออาจกล่าวได้ว่า จำเป็นสำหรับการศึกษาและรักษาผลประโยชน์ของไทย

นอกจากนี้แล้ว ยังมีสมาชิก OIF ที่เป็นสมาชิกขององค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation – OIC) ด้วยจำนวนถึง 26 ประเทศ¹ หรือคิดเป็น 1 ใน 3 ของสมาชิก OIF ทั้งหมด โดยเป็น

อดีตเอกอัครราชทูตฯ ณะ ดวงรัตน์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประเทศในภูมิภาคแอฟริกา ถึง 20 ประเทศ และบางประเทศใช้แต่ภาษาฝรั่งเศสเพียงภาษาเดียวในการสื่อสาร หรือ อาจกล่าวในอีกแง่หนึ่งว่าสมาชิกประมาณครึ่งหนึ่งของ OIC เป็นสมาชิกของ OIF ด้วย การใช้ภาษาเดียวกันเป็นปัจจัยที่สามารถสร้างความคุ้นเคยและเข้าใจกันได้ดี ซึ่งไทยก็ได้ใช้เวทีดังกล่าวในการชี้แจงข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อนโยบายและการดำเนินการของไทยในประเด็นที่เกี่ยวกับจังหวัดภาคใต้ของไทย ซึ่งที่ผ่านมาไทยก็ได้รับการสนับสนุนด้วยดีจากสมาชิก OIC ต่อแนวทางการดำเนินการของรัฐบาลไทย

ในอีกมิติหนึ่ง คือ การส่งเสริมบทบาทของสตรี ซึ่งเราเพิ่งผ่านวันสตรีสากลเมื่อวันที่ 8 มีนาคม ซึ่ง OIF ก็มีการริเริ่มในการส่งเสริมบทบาทและเสริมสร้างความ

เข้มแข็งให้สตรีเช่นกันในระดับระหว่างประเทศ นอกจากนี้แล้ว ฝรั่งเศสยังได้ริเริ่มจัดการประชุมสตรีระดับโลกของกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส โดยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งแรกเมื่อปี 2556 ที่กรุงปารีส และต่อมาสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่สอง ระหว่างวันที่ 3-4 มีนาคม 2557 ที่กรุงกินชาซา ซึ่งไทยก็ได้รับเชิญให้ส่งตัวแทนสตรีเข้าร่วมการประชุมทั้ง 2 ครั้ง ถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมและยกระดับบทบาทของสตรีไทยให้เป็นที่ยอมรับในเวทีระหว่างประเทศ

ตลอดระยะเวลากว่า 7 ปีที่ไทยเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ใน OIF ไทยได้ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และกระชับความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ที่เป็นสมาชิก OIF

โดยเฉพาะประเทศที่ไม่มีสถานเอกอัครราชทูตในไทย² หรือความสัมพันธ์ยังไม่ใกล้ชิดมากนัก เช่น กลุ่มประเทศ แอฟริกา และละตินอเมริกา ผ่านกิจกรรมความร่วมมือ ต่างๆ อาทิ ความร่วมมือด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน ภาษาฝรั่งเศส และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาหรือ ความร่วมมือได้-ได้ อาทิ โครงการฝึกอบรมการ เจียรไนพลอยและทุนศึกษาปริญญาโทด้านธรณีวิทยา ในมาดากัสการ์ โครงการฝึกอบรมด้านพฤกษศาสตร์ ในเซเชลส์ ซึ่งความร่วมมือในด้านการพัฒนานี้ ยัง สามารถขยายความร่วมมือกับ OIF ได้อีกมากใน อนาคต และจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีเกี่ยวกับ ประเทศไทย และช่วยยกระดับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด เกื้อกูล และยั่งยืนระหว่างไทยกับประเทศสมาชิก OIF

ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ ก้าวว่า คนไทยมีความ สนใจที่จะศึกษาภาษาฝรั่งเศสมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากสถาบันเก่าแก่ที่สอนภาษาฝรั่งเศสในไทย คือ สมาคมฝรั่งเศสกรุงเทพ หรือ Alliance Française Bangkok ซึ่งมีอายุ 102 ปีในปีนี้ ล่าสุด สมาคมฝรั่งเศส กรุงเทพร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำ ประเทศไทย ได้จัดงาน "วันประชาคมโลกภาษาฝรั่งเศส (Fête de la Francophonie)" เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2557 ณ สมาคมฝรั่งเศสกรุงเทพ ซึ่งเป็นการจัดงาน เป็นประจำทุกปี โดยในคราวนี้ได้มีสถาบันการศึกษา ของไทย อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และ สถานเอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิก OIF ประจำ ประเทศไทย รวมทั้งกรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ (ซึ่งเข้าร่วมเป็นครั้งแรก) ก็ได้ร่วมออกบูธนิทรรศการในงาน ดังกล่าว มีเยาวชนไทยเข้าร่วมงานกว่า 4,400 คน จาก สถาบันอุดมศึกษาและเตรียมอุดมศึกษา กิจกรรมที่สำคัญ อาทิ การร้องเพลงประสานเสียงภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและโรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพ การแข่งขันทำคลิปวิดีโอสั้นเป็นภาษาฝรั่งเศส (มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับรางวัลชนะเลิศ) การแข่งขัน ละครสั้นภาษาฝรั่งเศส (มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ รางวัลชนะเลิศ) นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทยยังเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุน การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในไทยด้วย อาทิ การให้ทุน แก่ผู้จบการศึกษาปริญญาตรีวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส จำนวน 15 ทุนปี รวม 60 ทุน ระหว่างปี 2556-2561 เพื่อ ผลิตครูสอนภาษาฝรั่งเศสทดแทนอัตราข้าราชการครู ของไทยที่กำลังจะเกษียณอายุราชการ รวมทั้งการ สนับสนุนการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่สมาคมฝรั่งเศสกรุงเทพ แก่ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประจำทุกปี

มองไปข้างหน้า ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ อยากให้ เยาวชนเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาฝรั่งเศสมากกว่า การใช้ในระดับสื่อสารหรือท่องเที่ยว โดยให้มองไกลไปถึง ประโยชน์ในแง่ของการเรียนรู้เทคโนโลยีและวิทยาการที่

จะได้รับจากการเดินทางไปศึกษาในประเทศที่ใช้ภาษา ฝรั่งเศส อาทิ ฝรั่งเศสมีชื่อเสียงด้านอุตสาหกรรมทางด้านการขนส่ง (เครื่องบินแอร์บัสและรถไฟความเร็วสูง TGV) การโทรคมนาคม อวกาศ (ดาวเทียม THEOS) เทคโนโลยี ด้านการผลิตอาหารเครื่องหนึ่ง การออกแบบ เบลเยียม มีชื่อเสียงด้านการผลิตช็อกโกแลตและมีเบียร์มากกว่า 450 ชนิด สวิตเซอร์แลนด์มีอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลที่ ดีที่สุดในโลก เป็นต้น ดังนั้น จึงอยากบอกว่า การรู้ภาษา ฝรั่งเศสจะเปิดโอกาสอีกช่องทางหนึ่งสำหรับผู้สนใจ จะศึกษาต่อในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ นวัตกรรมใหม่ๆ

ในบทบาทของการเป็นตัวแทนประเทศไทยที่ ได้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ในการเดินทางไปเข้าร่วม ประชุมระดับรัฐมนตรีของ OIF ครั้งที่ 29 ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ กล่าวไว้ว่า ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยนอกจากการ มี presence ของไทยในที่ประชุมแล้ว คณะผู้แทนไทย ยังได้ใช้โอกาสนี้พบหารือเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับ ประเทศสมาชิก OIF จากกลุ่มแอฟริกา รวมทั้งกับ สำนัก เลขาธิการ OIF โดยตนได้มีโอกาสนพบหารือทวิภาคีกับ ประเทศสมาชิก OIF จำนวน 12 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐ โมซัมบิก สาธารณรัฐจิบูตี สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ สาธารณรัฐเซเนกัล สาธารณรัฐเบนิน สาธารณรัฐ

แคเมอรูน สาธารณรัฐแคปเวิร์ด สาธารณรัฐประชาธิปไตย คองโก สาธารณรัฐคองโก สาธารณรัฐโตโก สาธารณรัฐ ในเจอร์และสาธารณรัฐกาบอง เพื่อขอรับการสนับสนุน สำหรับการสมัครรับเลือกตั้งของไทยในตำแหน่งสมาชิก ไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ วาระปี ค.ศ. 2017-2018 และกระชับความร่วมมือเพื่อ การพัฒนา โดยฝ่ายไทยได้เสนอที่จะร่วมมือโดยถ่ายทอด ความรู้ในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ ได้แก่ การเกษตร โดยเฉพาะการปลูกข้าว สาธารณสุข อุตสาหกรรมเกษตร และการแปรรูปอาหาร และการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศ เหล่านี้ล้วนเชื่อมั่นในศักยภาพของไทยและยินดีที่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์จากไทย โดยเห็นว่าเทคโนโลยี และประสบการณ์จากไทยซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา ขนาดกลาง สามารถนำมาปรับใช้ได้ดีกว่าเทคโนโลยี จากประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งมีต้นทุนสูงและห่างจากความ ต้องการในท้องถิ่นมากเกินไป นอกจากนี้แล้ว ภายหลังการ หารือทวิภาคีกับนายมองเคอร์ดีอาเย (Mankeur NDIAYE) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเซเนกัล ได้เชิญ ตนเองให้สัมภาษณ์สถานีโทรทัศน์ช่อง RTS ของเซเนกัล ร่วมกัน ซึ่งทำให้เป็นช่องทางที่สร้างความตระหนักรู้ เกี่ยวกับประเทศไทย เผยแพร่บทบาทและความร่วมมือ ระหว่างไทยกับ OIF โดยเฉพาะกับประเทศสมาชิก ในภูมิภาคแอฟริกา

ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ กล่าวในตอนท้ายว่า ขณะนี้ประเทศสมาชิก OIF ได้พบหารือ ต่างก็สนับสนุน และคาดหวังให้ไทยปรับสถานะจากการเป็นประเทศ ผู้สังเกตการณ์ขึ้นเป็นสมาชิกของ OIF ซึ่งสะท้อนให้เห็น ถึงการยอมรับในบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทย และเห็นว่า ไทยจะเป็นประเทศที่สามารถสนับสนุนความร่วมมือ ในด้านต่างๆ กับ OIF ได้ในหลากหลายมิติ ทั้งความร่วมมือ เพื่อการพัฒนา การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษา ฝรั่งเศส บทบาทสตรี ความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน ซึ่งหากความร่วมมือระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น ไทยคงจะ พิจารณาข้อเสนอของ OIF ด้วยดี เพราะไทยเองก็เห็น ประโยชน์และได้รับประโยชน์จากการมีความร่วมมือ กับ OIF เช่นกัน

¹ สมาชิก OIF ที่เป็นสมาชิกขององค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation - OIC) ด้วยมีจำนวนทั้งหมด 26 ประเทศ แยกเป็นสมาชิกของ OIC 23 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแอลเบเนีย สาธารณรัฐเลบานอน ราชอาณาจักรสาธารณรัฐเบนิน บูร์กินาฟาโซ สาธารณรัฐ แคเมอรูน สาธารณรัฐชาด สหพันธ์สาธารณรัฐอิสลามคอมโมโรส สาธารณรัฐจิบูตี สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ สาธารณรัฐกาบอง สาธารณรัฐกินี สาธารณรัฐกินีบีสเซา สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ สาธารณรัฐมาลี ราชอาณาจักรโมร็อกโก สาธารณรัฐอิสลามมอริเตเนีย สาธารณรัฐโมซัมบิก สาธารณรัฐไนเจอร์ สาธารณรัฐเซเนกัล สาธารณรัฐโตโก สาธารณรัฐตูนิเซีย สหราชอาณาจักรอียิปต์ และผู้สังเกตการณ์ของ OIC 3 ประเทศ ได้แก่ บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา สาธารณรัฐแอฟริกากลาง และประเทศไทย

² แอฟริกาเป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพมาก มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และยังมีช่องทางสำหรับความร่วมมือทาง เศรษฐกิจ การค้า การลงทุนอย่างมาก กระทรวงการต่างประเทศจึงมีโครงการจะเปิดสถานเอกอัครราชทูต เพิ่มเติมนอกหลายแห่งในอนาคต โดย ปัจจุบัน ไทยมีสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในแอฟริกาอยู่เพียง 8 แห่ง คือ สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ สาธารณรัฐเคนยา สาธารณรัฐ มาดากัสการ์ สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย สาธารณรัฐเซเนกัล ราชอาณาจักรโมร็อกโก สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาชน อาหรับลิเบีย ในขณะที่ในแอฟริกามีประเทศต่างๆ รวมทั้งสิ้น 54 ประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้มี 28 ประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาทางการ (official language)